

3. ÜNİTE

DİN VE HAYAT

Ünitemize Hazırlanalım

1. İslam dininde aklın önemiyle ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Dinin birey ve toplum üzerindeki etkileri nelerdir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Allah'ın (c.c.) peygamberler aracılığıyla din göndermesinin amacı sizce nedir?
4. Yûsuf suresinin mealini okuyunuz.

Kavramlar : Din, birey, toplum

1. Din, Birey ve Toplum

Toplumları bir araya getiren unsurlar nelerdir?

İnsan, varlıklar dünyasında yaşar. Bu dünyayı anlamaya ve yorumlamaya çalışır. Görünen dünyayı duyu organları vasıtasıyla ve geliştirdiği araçlarla inceler. Ancak insan aklı sadece görünen dünyayı değil, duyular ötesi âlemi de merak eder ve bu âleme ilişkin sorular sorar.

Göklerdeki mükemmel yaratılışı, dünya üzerindeki eşsiz güzelliği, evrendeki sonsuz düzeni fark eden insan sorgulamaya devam eder ve cevabını merak ettiği şu soruları sorar: Evreni kim yarattı? Bu mükemmel düzeni kim sağlıyor? İnsan niçin var edildi? Bu varlıkların sonu ne olacak? İnsanın bu ve benzeri tüm sorularına din cevap verir.¹

BİLGİ KUTUSU

Birey:

Toplumları oluşturan ve düşünsel, duygusal, iradeyle ilgili nitelikleri toplum içinde belirlenen insanların her biri, fert, kişi.

Toplum

Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için işbirliği yapan insanların tümü, insan topluluğu, cemiyet.

Din, akıl sahibi bireyleri kendi özgür iradeleriyle iyiye ve doğruya yönelten ve onların mutluluğunu amaçlayan ilahî kurallar bütünüdür. Dinin ana konuları; inanç esasları, ibadetler, ahlak ilkeleri ve toplumsal ilişkilerdir.²

İnsanlık tarihi incelendiğinde, her dönemde ve her yerde inanan insan ve din gerçeği ile karşılaşılır. Arkeolojik kalıntılarda, tarihi kaynaklarda, ilahi kitap yazmalarında ve toplumların kültürlerinde dinî motiflerin varlığı yoğun olarak görülür.

Maddi yönüyle beslenme, giyinme, barınma, dinlenme gibi ihtiyaçları olan insanın, manevi açıdan da güvenme, bağlanma, inanma gibi ihtiyaçları vardır. İnsanın biyolojik ihtiyaçları nasıl doğuştan geliyorsa manevi ihtiyaçları da doğuştandır. Bu yönüyle insandaki inanma ihtiyacı da fitrîdir. İnsanda her zaman yüce ve güçlü bir varlığa güvenme, ona sığınma ve ondan yardım isteme eğilimi vardır. İnsanın bu isteklerini en güzel şekilde karşılayan dindir.

İnanmak doğuştan gelen bir ihtiyaçtır.

1 bk. Bakara suresi, 116. ayet; Mü'min suresi, 64. ayet; Câsiye suresi 36. ayet; Ra'd suresi, 13, 15. ayetler; Hac suresi, 18. ayet; Yûnus suresi, 6. ayet.

2 bk. MEB Dinî Terimler Sözlüğü, s. 75-76.

3. ÜNİTE

YORUMLAYALIM

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır.”
(Âl-i İmrân suresi, 190. ayet.)

“Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle rızıklandıran Allah’tır. İşte Allah sizin Rabbinizdir. Âlemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir.”
(Mü’min suresi, 64. ayet.)

Yukarıdaki ayetleri din ve hayat ilişkisi açısından yorumlayınız.

Allah (c.c.) göklerin ve yerin tek yaratıcısıdır.

İnsanın dine yönelmesinin fitrî olduğu Kur’an-ı Kerim’de şöyle ifade edilmiştir: **“Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah’ın yaratmasında bir değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur fakat insanların çoğu bilmezler.”**³ İnsan, Yüce Allah tarafından bildirilen tevhid inancını benimsemeye yatkın olarak yaratılmıştır. Bu konu Hz. Muhammed (s.a.v.) tarafından şöyle ifade edilmiştir: *“Dünyaya gelen her insan fitrat üzere (tek olan Allah’a inanma eğiliminde) doğar...”*⁴

Din; inanç, ibadet, ahlak ve sosyal ilişkilerde Allah’ın (c.c.) varlığı ve birliği esası üzerine kuruludur. İslam dini bunu her alanda ve hayatın her aşamasında tevhid vurgusuyla öne çıkarır. İslam’da Allah’ın (c.c.) varlığına ve birliğine inanılması istenirken O’na hiçbir şeyi ortak koşmamak ve yalnızca O’na kulluk edip ancak O’ndan yardım dilemek emredilir. Kur’an-ı Kerim’in ilk suresinde **“(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.”**⁵ buyrulmakta ayrıca her şeyin Allah (c.c.) için olması gerektiği şu şekilde bildirilmektedir: **“De ki; namazım, ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm ancak âlemlerin rabbi olan Allah içindir.”**⁶

3 Rûm suresi, 30. ayet.

4 Buhârî, Cenâiz, 92; Müslim, Kader, 22-25.

5 Fâtiha suresi, 4. ayet.

6 En’âm suresi, 162. ayet.

YORUMLAYALIM

“İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere kitapları hak olarak indirdi. Kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra o konuda ancak; kitap verilenler, aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah iman edenleri, kendi izniyle, onların hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğe iletti. Allah, dilediğini doğru yola iletir.”

(Bakara suresi, 213. ayet.)

Yukarıdaki ayeti dinin kaynağı açısından yorumlayınız.

Evrende kendine yer arayan birey sürekli bir anlam arayışı içindedir. Direk ve dolaylı bir şekilde kendine “Ben kimim? Niçin yaratıldım? Nereye gideceğim? Dünyanın sonu ne olacak?” gibi sorular sorar ve cevap bulmaya çalışır. Din bireyin yaşamına anlam katar. İnancı sayesinde insan neye, nasıl ve ne kadar değer vereceğini bilir. Bu bilgi yaşamını kolaylaştırır. Din, ahiret inancıyla insanın ölümsüzlük isteğine de cevap vererek ölümün bir son olmadığını ve ölüm sonrasında hayatın devam edeceğini haber verir.

İnsan günlük hayatında pek çok olumsuzluklarla karşılaşır. Örneğin; kendini yalnız hisseder, çaresiz kalır. Değişik korkulara kapılabilir. Hastalıklarla ve musibetlerle uğraşmak zorunda kalabilir. Felaketlerle yüzleşebilir. Allah ve ahiret inancı, bütün bu olumsuzluklara karşı insana dayanma gücü verir. İnsan dünya ve ahiret mutluluğunu din sayesinde elde eder. Nitekim Kur’an-ı Kerim’de Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “... **Haberiniz olsun, kalpler yalnızca Allah’ın zikriyle tatmin bulur.**”⁷

Camiler, Allah’ın (c.c.) zikredildiği ve kalplerin huzur bulduğu mekânlardır.

7 Ra’d suresi, 28. ayet.

İnsan, yaşadığı çevre ile uyumlu olmaya çalışan sosyal bir varlıktır. Din, birey yanında toplumları da iyiye ve güzele yöneltmek üzere hükümler ortaya koyar ve toplumların barış ve huzur içinde yaşamalarını ister. Şefkat, sevgi ve merhametin yaygınlaşmasını sağlayarak toplumlarda mutluluğun oluşmasına vesile olur. Din; inanç, ibadet ve ahlak yönüyle toplumu kuşatır. Nitekim din, adalet, yardımlaşma, dayanışma, akraba ve komşularla iyi ilişkiler içinde olmak gibi tavsiyeleriyle bu hedefi gerçekleştirir.

Dinî değerler etrafında birleşerek yardımlaşan toplumlar yaşadıkları sosyal, ekonomik ve siyasi sorunları daha rahat bir şekilde çözebilir. Çünkü din, bireylerin zor durumlarda birbirlerini gözetmelerini dinî bir sorumluluk olarak görür. Bu yüzden din duygusunun güçlü olduğu toplumlar, zorluklar karşısında daha dirençli olur.

Dinin, bireye olduğu kadar topluma yönelik emir ve tavsiyeleri de vardır.

Dinî emirler, tavsiyeler ve öğütler insanın aklına hitap eder, kalbine dokunur ve ruhunu aydınlatır. İnsanın bireysel ve toplumsal hayatını kendi yararına olacak şekilde düzenler. Dua, namaz, oruç, hac gibi ibadetlerle yaşadığı dinî tecrübeler insandaki güvenme duygusunu pekiştirir. Bir varlığa sığınma ve bağlanma ihtiyacını giderir. Zekât, sadaka gibi sosyal ve iktisadi yönü öne çıkan ibadetler ise insanlara, birbirlerine karşı hak ve görevlerini hatırlatarak daha mutlu bir sosyal çevrenin oluşmasını sağlar. Toplumun birlik ve beraberlik içinde huzurlu bir yaşam sürdürmelerine katkı sağlar.

TARTIŞALIM

*Din, dünya ve ahiret mutluluğuna yönelir.
Din, akrabalar ve komşularla iyi ilişkiler kurmayı önerir.
Din, Allah'a (c.c.) kulluk etmeyi ve insanlara saygılı olmayı ister.*

Yukarıdaki cümleler çerçevesinde dinin bireye ve topluma katkılarını tartışınız.

2. Dinin Temel Gayesi

Sizce dinin amacı ne olabilir?

Dinin temel gayesi insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamaktır. **“Allah esenlik yurduna çağırıyor. Dileyene (mutluluğa ulaştıracak) doğru yolları gösteriyor.”**⁸ ayetinde belirtildiği üzere Yüce Allah din vasıtasıyla insanları ebedi mutluluğa çağırır ve bunun yollarını gösterir.

İslam'ın açıkladığı emir ve yasakların amacı; insanı ahlaken yüceltmektir. İnsanlar toplumda bir arada yaşarken hem ahlaki hem de hukuki bir takım yasalara uymak zorundadır. İslam dininin ahlaki ve hukuki düzenlemeleri bireysel ve toplumsal hakları güvence altına alır.

Hak; sözlükte gerçek, doğru, gerçeğe uygun, adalet, pay ve emek karşılığı verilen ücret anlamlarına gelir. Terim anlamı olarak hak; dinin ve hukuk düzeninin kişiye tanıdığı yetki ve ayrıcalıktır.⁹ Kur'an-ı Kerim'de hak kelimesi gerçeğe uygun söz¹⁰, doğru haber¹¹, doğru yol¹² gibi anlamlarda kullanılmıştır. Hz. Peygamberin hadislerinde ise varlığı kesin olan, kuşkuya yer bırakmayacak kesinlikte gerçek ve sabit olan şey anlamında kullanılmaktadır. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) şu duasında hak kelimesi aynı zamanda Yüce Allah'ın ismi olarak belirtilmektedir: *“Allahım! Sen haksın, senin vaadin haktır, sana kavuşmak haktır, senin sözün haktır, cennet haktır, cehennem haktır, peygamberler haktır, Muhammed haktır, kıyamet haktır.”*¹³

DEĞERLENDİRELİM

Hz. Muhammed (s.a.v.) bir keresinde, “ Müflis (iflas etmiş kişi) kimdir bilir misiniz?” diye sorar. Sahabe “Bizim aramızda müflis, parası ve eşyası olmayan kimsedir.” diye karşılık verince şöyle buyurur: “Benim ümmetimden müflis o kimsedir ki kıyamet gününde namaz, oruç ve zekât (gibi ibadetlerin sevabıyla) gelir. Ancak şuna sövmüş, buna iftirada bulunmuş, ötekinin malını yemiş, berikinin kanını dökmüş, diğerini de dövmüş olarak gelir. Hesap gününde hakkına girdiği kimselere onun iyiliklerinden alınıp dağıtılır. Eğer yaptığı iyilikleri kötülüklerinin cezasını karşılamaya yetmezse hak sahiplerinin günahlarından alınarak onun üzerine yüklenir. Sonra da günahkâr bir kimse olarak cehenneme atılır. İşte asıl müflis bu kişidir.”

(Müslim, Birr ve Sila, 59.)

Yukarıdaki hadisi İslam'ın haklara verdiği önem açısından değerlendiriniz.

8 Yûnus suresi, 25. ayet.

9 bk. MEB Dinî Terimler Sözlüğü, s, 145.

10 bk. A'râf suresi, 169. ayet; Sâd suresi, 84. ayet.

11 bk. Mü'minûn suresi, 62. ayet.

12 bk. Yûnus suresi, 35. ayet.

13 Buhârî, Teheccüd, 1.

İslam dinine göre, hayatını en güzel ve mutlu bir şekilde devam ettirebilmesi için insan bazı temel haklara sahiptir. Bunlar din, dil, ırk ayırımı yapılmaksızın herkesin doğuştan sahip olduğu haklardır. Dinin gayelerinden biri de bu hakların korunmasıdır. İslam'ın korunmasına önem verdiği temel haklar; can, nesil, akıl, mal ve din emniyeti olmak üzere beş başlıkta değerlendirilmiştir.

DEĞERLENDİRELİM

“Hepiniz Âdem’in çocuklarıdır... Arap’ın Arap olmayana bir üstünlüğü yoktur... Ey insanlar! Kanlarınız (hayatınız), mallarınız, haysiyet ve şerefiniz, Rabbinizle buluşacağınız güne kadar kutsal ve saygındır.”

(Ahmet b. Hanbel, V, s. 411.)

Yukarıdaki hadisi özgürlük ve temel haklar çerçevesinde arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

Canın Korunması

Canın korunması İslam dinine göre en temel haktır. Çünkü bireyin varlığını sürdürmesi, iş ve faaliyetlerini devam ettirebilmesi buna bağlıdır. Bu yüzden İslam bireyin yaşama hakkını henüz anne karnında iken güvence altına alır. Bu konuyla ilgili Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulur: **“Fakirlik korkusuyla çocuklarınızın canına kıymayın. Biz onların da sizin de rızkınızı veririz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir günahdır.”**¹⁴

İslam dini, canın korunması kapsamında şifa aramayı ve tedavi olmayı tavsiye eder.

14 İsrâ suresi, 31. ayet.

İslam'a göre insan hayatı kutsaldır. Bir canı kurtarmak bütün insanlığı kurtarmak kadar yüce bir erdem sayılmıştır. Bir cana kıymak ise bütün insanlığı öldürmek kadar büyük bir günah olarak değerlendirilmiştir. Bu konuda Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “ ... **Kim bir kimseyi öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir can kurtarırsa bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur...**”¹⁵

Hz. Muhammed (s.a.v.) “*Müslümanın Müslümana malı, ırzı (şeref ve namusu) ve kanı haramdır (dokunulmazdır)..*”¹⁶ buyurarak canın, malın ve ırzın dokunulmaz olduğunu bildirmiştir. İslam, sadece Müslümanların değil, tüm insanların yaşam hakkının korunmasını ister. Can güvenliğini din, dil, ırk ayrımı olmaksızın bütün insanlar için geçerli sayar.¹⁷

Canın korunması aynı zamanda bireyin can güvenliğinin sağlanması ile mümkündür. Çalışan bireylerin iş sağlıklarının ve can güvenliklerinin sağlanması da canın korunması kapsamında değerlendirilir.

Bireylerin can güvenliğini tehlikeye düşüren önemli sorunlardan biri de iş kazalarıdır. Hz. Muhammed (s.a.v.) birçok hadisinde can güvenliği konusunda Müslümanları uyarmıştır. Ok ve yayıyla mescide uğrayan birine, “*Onun temrenine (demir ucuna) sahip çık.*”¹⁸ buyurarak çevre güvenliğinin sağlanmasına vurgu yapmıştır. Müslümana düşen görev, bu konuda tüm tedbirleri alma, çevre ve iş güvenliğini sağlamaktır.

Neslin Korunması

Neslin korunması toplumun devamı için bir zorunluluktur. Neslin korunabilmesi sağlıklı bir aile kurmakla mümkündür. Bu nedenle İslam dini, aile kurumunun temeli olan nikâh üzerinde önemle durmuştur. Kur'an-ı Kerim'de evlilik ve aile ile ilgili kurallar ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.¹⁹ Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de “**Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir...**”²⁰ buyurarak ailenin önemini bildirmiştir.

15 Mâide suresi, 32. ayet.

16 Ebû Dâvûd, Edeb, 35.

17 bk. Tevbe suresi, 6. ayet.

18 Dârimî, Salât, 119.

19 bk. Nûr suresi, 32. ayet; Nahl suresi, 72. ayet; Bakara suresi, 187. ayet; Nisâ suresi, 35. ayet.

20 Rûm suresi, 21. ayet.

3. ÜNİTE

Hz. Muhammed (s.a.v.) gerek uygulamaları gerekse açıklamaları ile aile hayatının önemini bizlere göstermiştir. Hz. Muhammed (s.a.v) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır: *“Ey gençler! Aranızda gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gözü haramdan korumak ve iffeti muhafaza etmek için en iyi yoldur...”*²¹

İslam dininin aileye verdiği önem, kişinin ilk eğitim aldığı sosyal kurum olmasından kaynaklanır. Birey ailede iyiyi doğruyu öğrenir. Hayata hazırlanır. Toplum içinde nasıl davranacağını anne babasından öğrenir. Birey dinî değerleri, güzel ahlaki davranışları anne babasından öğrenerek hayata geçirir. Bu yönüyle aile bir okul gibidir. Anne babalar kazandıkları deneyimlerini çocuklarına aktararak onların gelişimini tamamlamalarına yardımcı olurlar. Çocuklar milli ve manevi değerleri, sevgi, şefkat, merhamet, birlikte iş yapma gibi ahlaki değerleri de aile ortamında edinirler.

Neslin korunması ailenin korunmasıyla mümkündür.

Aklın Korunması

Allah'ın (c.c.) insana verdiği en önemli nimetlerden biri de akıldır. Kişinin dinen mükellef olabilmesi için akıl sağlığının yerinde olması gerekir. Hz. Muhammed (s.a.v.) bu konuda şöyle buyurmuştur: *“Şu üç kimseden sorumluluk kaldırılmıştır: Ergenlik çağına gelinceye dek çocuklardan, uyanıncaya kadar uyuyandan, akli dengesi yerinde olmayandan.”*²²

İslam dini, insanın akıl sağlığına zarar veren şeylerden uzak durulmasını istemiştir. Bu nedenle akla zarar veren içki, uyuşturucu maddeler ve diğer zararlı maddelerin kullanımını yasaklamıştır.²³ Bu konuda Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: **“Ey İnananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz.”**²⁴ Hz. Muhammed (s.a.v.) akıl sağlığına zarar veren içki konusunda *“İçki bütün kötülüklerin anasıdır.”*²⁵ buyurarak bu konuya dikkati çekmiştir.

21 Buhârî, Nikâh, 3.

22 İbn Mâce, Talak, 15.

23 bk. Mâide suresi, 90-91. ayetler.

24 Mâide suresi, 90. ayet.

25 Nesâî, Eşribe, 44.

Alkol ve uyuşturucu maddeler aklın sağlıklı işlemesine engel olur. Beyin ve sinir sistemini etkileyerek bireyi iradesiz kılar. Zararlı maddeler insanı bağımlı hale getirir. Bağımlılık insanın kaygı ve stresini artırır. Bunları kullanan kimseler hem kendilerine hem de topluma zarar verirler. Alkol kullanmanın zararları arasında trafik kazalarına neden olması, aile ilişkilerini bozması ve aile içinde ciddi huzursuzluklara neden olması da sayılabilir.

Malın Korunması

Malın korunması; mülkiyet, ekonomik haklar, üretmek, sahip olmak, satmak ve tüketmek ile ilgili hakları kapsar. İslam'a göre herkes kendi imkân ve ölçüsünde mülk edinme hakkına sahiptir. Her bireyin çalışıp emek sarf ederek meşru yollarla elde ettiği mallarına sahip çıkma ve kazandığı malı harcama hakkı vardır. Kişi haram ve gayri meşru yollar olmamak kaydıyla kazandığı malı biriktirir, satar, gelirinden faydalanır. İslam dini, çalışmayı teşvik eder. Kişinin kendi elinin emeğiyle geçinmesine ve üretmesine özendirir. Bu konuda Yüce Allah şöyle buyurmuştur: **"İnsan için ancak çalıştığına karşılığı vardır."**²⁶ Hz. Muhammed (s.a.v.) de *"Hiç kimse kendi el emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir..."*²⁷ buyurarak insanları üretmeye ve geçimini sağlamak için çalışmaya teşvik etmiştir.

İslam'a göre kişinin kendi el emeğiyle helal kazanç elde etmesi gerekir.

Helal yollardan elde edilen mülkiyeti korumak, emeğe saygının bir ifadesi olarak yorumlanmıştır. İnsanın kazandığı malı onun izni olmadan almak ve kullanmak büyük günahlardan sayılmış ve yasaklamıştır. Kur'an-ı Kerim'de, **"Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret dışında mallarınızı haksızlıkla yemeyin..."**²⁸

26 Necm suresi, 39. ayet.

27 Buhârî, Büyû', 15.

28 Nisâ suresi, 29. ayet.

3. ÜNİTE

buyrularak insanların mallarının hile, rüşvet, kumar gibi haksız kazanç yollarıyla ellerinden alınması yasaklanmıştır. Kur'an-ı Kerim'de, tartıda hile yaparak haksız kazanç elde edenler kınanmıştır.²⁹ Ayrıca insanların emeklerinin karşılığını vermek emredilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de **"İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın."**³⁰ buyrularak hak edilen emeğin noksan ödenmemesi istenmiştir. Emeğin korunması ve gözetilmesi konusunda Hz. Muhammed (s.a.v.) de şöyle buyurmuştur: *"Çalışana ücretini teri kuru-madan veriniz."*³¹

Emeklerin karşılığı zamanında ve tam olarak verilmelidir.

Haksız kazanç elde edilen yollardan biri de rüşvettir. İslam dininde rüşvet olarak alınan ve verilen her şey haramdır. Hz. Muhammed (s.a.v.) bir hadisinde rüşvet alan ve veren için şöyle buyurmuştur. *"Allah'ın lâneti, rüşvet verenin ve rüşvet alanın üzerindedir."*³² Bir başka hadisinde de *"Rüşvet alan da veren de Cehennemdedir."*³³ buyurarak rüşvetten kaçınılması gerektiğini vurgulamıştır. Rüşvet insanlar arası ilişkileri bozmakla kalmayıp, toplumsal birlikteliğe de zarar verir.

Haram kazanç elde etmeyi yasaklayan İslam dini, faizi de haramlar kapsamında saymaktadır. Malın korunması ve bereketlenmesine engel olan faiz, **"Ey iman edenler! Allah'tan korkun. Eğer gerçekten inanıyorsanız mevcut faiz alacaklarınızı terkedin."**³⁴ ayetiyle yasaklanmıştır.

29 bk. Mutaffifin suresi 1-3. ayetler.

30 Şuarâ suresi, 183. ayet.

31 İbn Mâce, Ruhûn, 4.

32 İbn Mâce, Ahkâm, 2.

33 Ebû Dâvûd, Akdiye, 4.

34 Bakara suresi, 278. ayet.

Kur'an-ı Kerim, faizi helal sayarak yiyenlerin durumunu, **"Faiz yiyenler ancak şeytanın çarparak sersemlettiği kimse gibi kalkarlar. Bunun sebebi onların, 'Alım satım da ancak faiz gibidir.' demeleridir. Halbuki Allah alım satımı helâl, faizi ise haram kılmıştır..."**³⁵ ayetiyle açıklamıştır.

Malı koruma yollarından biri de israftan kaçınmaktır. İnsanları ve toplumları yoksullaştıran kötü davranışlardan biri de israftır. İslam dini, yeme içme gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında dengeli davranılmasını istemektedir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır: **"...Yiyin, için fakat israf etmeyin. Çünkü Allah israf edenleri sevmez."**³⁶

İslam dininde israf haram kılınmıştır

Dinin Korunması

İslam dinine göre dinin muhafazası Müslümanların temel görevlerinden biridir. Dinin korunmasında gözetilmesi gereken en önemli husus sağlam ve doğru bilgi kaynaklarıyla dinin anlaşılmasıdır. İslam dininin temel kaynakları Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sünnetidir. Kur'an ve sünnete dayanmayan din anlayışları kabul edilemez. Dinde dayanağı olmayan ve sonradan ortaya çıkan yaklaşımlar bid'at olarak görülmüştür. Bu konuda Hz. Peygamber *"Sözlerin en hayırlısı Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'dir. Yolların en hayırlısı Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya çıkarılan bid'atlerdir. Bütün bid'atler de dalalettir."*³⁷ buyurarak dinin korunmasının kitap ve sünnete uygun olarak yaşamakla mümkün olacağını belirtmiştir. Dinin korunması için doğru anlaşılması, doğru anlaşılması için de temel kaynaklardan yararlanılması gerekir.

35 Bakara suresi, 275. ayet.

36 A'râf suresi, 31. ayet.

37 Müslim, Cum'a, 43.

3. ÜNİTE

İslam'ın aslından olmayan, dine sonradan giren ve din gibi algılanan hususlara hurafe denir. Hurafeler dinden olmayan masal, efsane ve rivayetlere dayanır. Genellikle sihir, büyü, ruh çağırma gibi çeşitli batıl inanışlarla karşımıza çıkar. Bunlar dinin yanlış anlaşılmasına sebep olur. Dinin korunması kapsamında bütün hurafelerden, yanlış anlayış ve inanışlardan uzak durulmalıdır.

Dinin korunması için yeni nesiller doğru bilgiyle yetiştirilmelidir.

Dinin korunmasında dikkat edilmesi gereken bir diğer konu da dinin tahriflerden uzak tutulmasıdır. Tahrif, saptırma, çarpıtma, değiştirme, bozma, bozulma anlamına gelir.³⁸ Dinin korunması Allah'ın (c.c.) çizdiği sınırlar içerisinde kalarak dinin emir ve yasaklarını uygulamakla mümkündür. Din bid'at ve hurafelerle tahrif edilebildiği gibi yanlış yorum ve uygulamalarla da özünden saptırılabilir. Bu sapmalara maruz kalmamak için Müslümanlar her namazda okunan Fâtiha suresinde Yüce Allah'tan kendilerini dosdoğru yola iletmesini dilerler. Bid'at ve hurafelerle yoldan saparak Allah'ın (c.c.) gazabına uğrayanların yolundan da uzak tutmasını isterler.³⁹

Dinin korunmasında dikkat edilecek en önemli davranış dini Allah'a tahsis ederek ibadet etmektir. "... **O halde sen de dini Allah'a has kılarak (ihlâs ile) kulluk et.**"⁴⁰ İslam dininde Müslüman yalnızca Allah'a (c.c.) kulluk ederek inancını koruyabilir.⁴¹

38 MEB Dinî Terimler Sözlüğü, s. 348.

39 bk. Fâtiha suresi, 6-7. ayetler.

40 Zümer suresi, 2. ayet.

41 bk. Zümer suresi, 11. ayet; Mü'min suresi, 14, 65. ayetler; Beyyine suresi, 5. ayet.

Dinin korunması Allah'ın (c.c.) haklarının ve sınırlarının muhafazasıyla mümkündür. Helaller ve haramlar Allah'ın (c.c.) koyduğu sınırlardır. Bu sınırlar insanların kötü şeylerden uzaklaşması ve iyi olana yönelmesi için ortaya konulan hükümlerdir. Kur'an-ı Kerim'de, bu sınırlara riayet edilmesi emredilmiştir.⁴² Dinin korunması bireysel bir sorumluluk olduğu kadar toplumsal bir görevdir. Çünkü toplumun kurtuluşu ve huzuru Allah'ın (c.c.) sınırlarının korunmasıyla mümkündür.

Kur'an-ı Kerim dinin korunmasında temel başvuru kaynağıdır.

YORUMLAYALIM

“Allah'ın koymuş olduğu sınırları gözetenerler ile o sınırları çiğneyen kimseler, bir gemideki yolculara benzer. Onlar kendi aralarında kura çekip gemiyi paylaşmışlar ve kimilerine geminin üst tarafı, kimilerine de alt tarafı düşmüştü. Geminin alt kısmında bulunanlar, suya ihtiyaç duyduklarında, yukarıdakilerin yanına geliyorlar ve su ihtiyaçlarını oradan gideriyorlardı. Bir defasında kendi kendilerine, ‘Biz kendi payımıza düşen alt kısımda bir delik açsak da yukarıdakileri hiç rahatsız etmesek.’ dediler. Eğer yukarıdakiler, alttaki insanları istekleriyle baş başa bırakırlarsa, topluca helâk olurlar. Eğer onlara engel olurlarsa, hem kendileri hem de diğerleri kurtulur.”

(Buhârî, Şirket, 6.)

Yukarıdaki hadisi sorumluluk açısından yorumlayınız.

3. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Yusuf (a.s.)

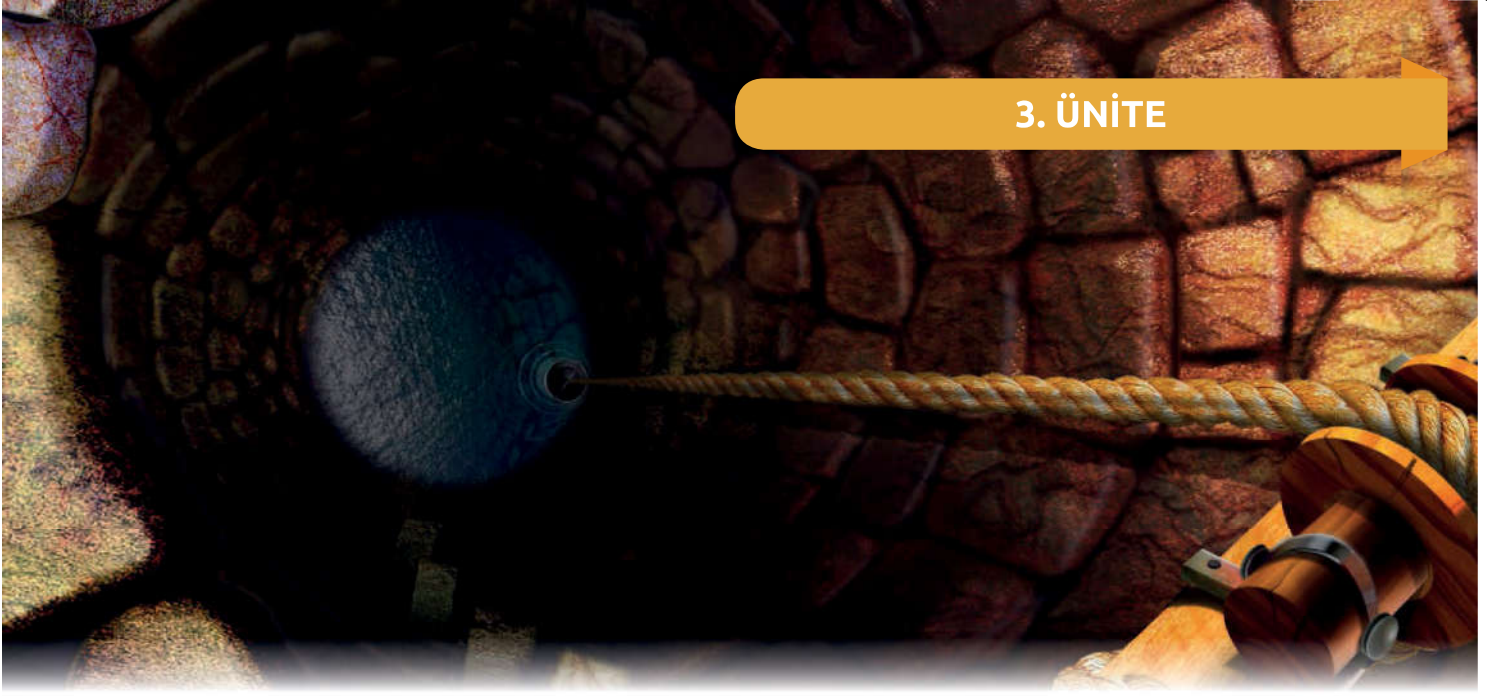
Hz. Yusuf'un (a.s.) hayatı hakkında neler biliyorsunuz?

Hz. Yusuf (a.s.) Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberlerdendir. Onun hayatını anlatan kıssa Kur'an-ı Kerim'de “kıssaların en güzeli” olarak nitelenir.

Hz. Yusuf (a.s.), Hz. Yakub'un (a.s.) on iki oğlundan biridir. Hz. Yakub (a.s.), Hz. İshak'ın (a.s.), o da Hz. İbrahim'in (a.s.) oğludur.

Hz. Yusuf'un (a.s.) annesi, kardeşi Bünyamin'i doğururken vefat etmişti. Bu sebeple Yusuf (a.s.) ve Bünyamin öksüz olarak büyümüşlerdi. Anne sevgisinden mahrum kalan bu iki kardeşe Hz. Yakub (a.s.) daha fazla özen gösteriyor, onları çok seviyordu. Yusuf'un (a.s.) ağabeyleri, babalarının Yusuf'a (a.s.) gösterdiği ilgiyi kıskanıyor, hatta ondan nefret ediyorlardı. Buna karşılık Yusuf (a.s.) kardeşlerinden daha olgun bir karaktere sahipti ve ağabeylerinin hepsine saygı duyuyordu.

42 bk. Tevbe suresi, 112. ayet; Bakara suresi, 229. ayet; Talâk suresi, 1. ayet.

3. ÜNİTE

Hız. Yusuf güzel ahlakı, sevecenliği ve merhameti ile herkesin ilgisini çekiyordu. O, insanların yardımına koşar, büyüklerine saygıda kusur etmez, kimseye kaba davranmaz ve etrafındakilerin gönlünü hoş etmeye çabalıdır. Bu sebeple kasaba halkı Yusuf'u (a.s.) çok severdi. Ayrıca güzel bir görünümü ve iyi bir hitabet yeteneği vardı.

Bir sabah Yusuf babasına **"...Babacığım! Rüyamda on bir yıldız, güneş ve ayın bana secde ettiklerini gördüm..."** diyerek rüyasını anlattı. Babası **"...'Yavrum', dedi. Rüyanı kardeşlerine anlatma. Olur ki sana karşı bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır."**⁴³ diyerek Yusuf'a nasihatte bulundu.

Zaman geçtikçe büyük kardeşlerin Yusuf'a (a.s.) düşmanlıkları daha da arttı. Onu öldürmek istediler. Ama babalarından çekindikleri için **"İçlerinden biri: 'Yusuf'u öldürmeyin, onu bir kuyunun derinliklerine bırakın. Böyle yaparsanız yolculardan bulup onu alan olur.' dedi."**⁴⁴ Böylece onu öldürmeden Yusuf'tan kurtulacaklar ve babalarının sevgisini üzerlerinde toplayacaklardı. Bu arzularına ulaşmak için Yusuf'un (a.s.) ağabeyleri babalarından gezmeye gitmek bahanesi ile izin alarak Yusuf'u (a.s.) kırlara götürdüler ve onu bir kuyuya attılar. **"Akşamüstü ağlayarak babalarına geldiklerinde: "Sevgili babamız, biz yarışmak üzere bulunduğumuz yerden ayrılırken Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bıraktık. Bir de döndük ki onu kurt yemiştir! Şimdi biz doğru da söylesek sen bize inanmayacaksın!"**⁴⁵ dediler. Kardeşler bu yalanlarını ispatlamak istemişlerdi. Bunun için Hz. Yusuf'un (a.s.) gömleğine sürdükleri uydurma bir kan izini de babalarına gösterdiler.

BİLGİ KUTUSU

Kıssa:

Hikâye, hikâye etme ve anlatma, haber verme gibi anlamlara gelen kıssa, terim olarak Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve milletlerle ilgili ibretli ve tarihi olaylardır.

(bk. MEB Dini Terimler Sözlüğü, s. 258-259.)

43 Yûsuf suresi, 4-5. ayetler.

44 Yûsuf suresi, 10. ayet.

45 Yûsuf suresi, 16-17. ayetler.

Yusuf (a.s.) kuyudayken **“Bir kervan çıkageldi ve sucularını su kuyusuna gönderdiler, o da kovasını suya attı ve ‘Müjdeler olsun, ne güzel kısmet’ diye bağırdı. ‘Güzel bir oğlan çocuğu bu.’ Ve böylece kervandakiler, Yusuf’u bir ticaret malı gibi sakladılar... Kervan Mısır’a vardığında onu değersiz bir paraya... sattılar.”**⁴⁶

Varlıklı bir adam Hz. Yusuf’u (a.s.) köle olarak satın almış ve onu karısına hediye etmişti. Böylece Yusuf’un (a.s.) babasından uzaklarda Mısır’daki hayatı başlamış oldu. Hz. Yusuf (a.s.) kısa sürede herkesin sevgisini kazanmıştı. O varlıklı adamın yanında iyi eğitim görmüş, bilgisini ve görgüsünü artırmıştı. Biraz daha büyüyüp çocukluktan çıkınca uğradığı bir iftira sonucu zindana atıldı fakat tüm zorluklara rağmen hiçbir zaman Allah’a (c.c.) isyan etmedi.

OKUYALIM

Hz.Yusuf’un (a.s.) Duası:

“Ey rabbim! Bana iktidar verdin ve bana rüyaların yorumunu da öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada da âhirette de beni yönetip himaye eden sensin. Müslüman olarak canımı al ve beni iyi kulların arasına kat!”

(Yûsuf suresi, 101. ayet.)

Yüce Allah, Yusuf’a (a.s.) zindanda iken peygamberlik görevi verdi. Bu ağır sorumlulukla birlikte Hz. Yusuf (a.s.), Allah’tan (c.c.) aldığı vahiyleri zindandaki arkadaşlarına anlatmaya başlamıştı. Ahlaklı kişiliği ve güzel davranışları ile Allah (c.c.) inancını ve bunun gereklerini anlatan Hz. Yusuf (a.s.), zindandakilerin de sevgisini ve güvenini kazanmıştı.

Hz. Yusuf (a.s.), Allah’ın (c.c.) kendisine bildirmesi sayesinde rüyaları yorumlayabiliyordu. Zindandaki arkadaşları gördükleri rüyaların Yusuf’un (a.s.) söylediği gibi çıktığına şahit oluyorlardı.

Bir gün Mısır’ın hükümdarı rüyasında yedi zayıf ineğin yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başakla yedi kuru başak gördü. Bu rüyanın yorumunu yaptırmak istedi. Fakat sarayın bilginleri dahil hiç kimse bu rüyayı yorumlayamadı. Bu arada Hz. Yusuf’un (a.s.) çok iyi rüya yorumladığını duyan hükümdar, gördüğü rüyayı anlatması ve yorumunu öğrenmesi için bir görevliyi Hz. Yusuf’un (a.s.) yanına gönderdi.

Hz. Yusuf (a.s.), yedi sene bolluk olacağını, peşinden gelen yedi senenin ise kıtlıkla geçeceğini söyledi. Bu yorumu çok beğenen hükümdar, Hz. Yusuf’a (a.s.) devlet hazinesinin sorumluluğunu teklif etti. Ancak Yusuf (a.s.) kendisine atılan iftira açığa çıkmadan görevi kabul etmeyeceğini bildirdi. İftiracı suçunu itiraf edince hazinenin sorumluluğunu kabul eden Hz. Yusuf (a.s.), bolluk yıllarında bütün ambarları buğdayla doldurttu, kıtlık yılları gelince de oradan halka dağıtmaya başladı. Bu tedbirli davranışı onun Mısır’daki konumunu daha da güçlendirdi.

46 Yûsuf suresi, 19-20. ayetler.

3. ÜNİTE

Kıtlık, Hz. Yusuf'un (a.s.) babasının memleketi olan Ken'an diyarını da etkilemişti. Hz. Yusuf'un (a.s.) ağabeyleri Mısır'da bir devlet görevlisinin yoksul halka erzak dağıttığı haberini duymuşlardı. Bu nedenle buğday almak için iki kere Kenan ilinden Mısır'a geldiler. Hz. Yusuf (a.s.) onları tanımişti ama onlar kardeşlerini tanımamışlardı. Hz. Yusuf (a.s.), kendini ağabeylerine tanıtırca yıllar önce yaptıklarından büyük utanç duydular. Hz. Yusuf (a.s.) onları affettiğini söyleyerek ailesinin tamamını Mısır'a davet etti.

Yusuf (a.s.), ailesi Mısır'a vardığında **"Anne ve babasını makamına çıkarttı; diğer on bir kardeşi ise Hz. Yusuf'un önünde saygıyla eğildiler. O zaman Yusuf; "Babacığım, işte bu vakiyle gördüğüm rüyanın gerçekleşmesidir. Rabbim onu gerçekleştirdi. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozmuştu. Beni hapisten çıkaran, sizi çölden getiren Rabbim, bana pek çok iyiliklerde bulundu. Doğrusu Rabbim, dilediğine lütufkârdır. O şüphesiz, bilendir, hâkimdir."**⁴⁷ dedi. Bu şekilde İsrailoğullarının tarihinde Mısır dönemi başlamış oldu.

Hz. Yusuf (a.s.) hayatı boyunca yaşamış olduğu zorluklara karşı üstün bir ahlak örneği sergilemiştir. Kardeşlerinin kendisine yaptığı kötülükleri affetmiş, karşılaşmış olduğu zorluklara sabretmiş, Allah'a (c.c.) güvenmiştir.

YAZALIM

Kur'an-ı Kerim'deki Yusuf kıssasını okuyarak Hz. Yusuf'un zorluklara karşı sabrı, tevhid mücadelesi ve üstün ahlaki özelliklerine örnekler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

47 Yûsuf suresi, 100. ayet.

4. Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı

İnsanın hayattaki amacı sizce ne olabilir?

Sure, adını birinci ayette geçen "asr" kelimesinden alır. Asr; zaman, çağ, ikinci vakti gibi anlamlara gelir. İslam bilginleri "asr" kelimesini daha çok Hz. Muhammed'in (s.a.v.) asrı ve ahir zaman şeklinde yorumlamışlardır.

Asr suresi, insanı ebedi mutluluğa ulaştıracak ve ebedi hüsrandan kurtaracak temel yolları açıklar. Surenin başında zamana yemin edilerek onun insan hayatındaki yerine ve önemine dikkat çekilmiştir. Çünkü zaman insan için değerlidir. İnsanın ömrünü Allah'ın (c.c.) emrettiği şekilde değerlendirmesi tavsiye edilmiş aksi takdirde ziyanda olacağı bildirilmiştir.

Asr suresinde dini sorumlulukların temelini oluşturan ilkelerden bahsedilmektedir. Bu kısa surede iman, salih amel; hakkı ve sabrı tavsiye etmek gibi esaslara değinilmiştir. Bu esaslar bütünlük içinde benimsenerek yaşandığı takdirde insanı dünya ve ahiret mutluluğuna ulaştırır.

BİLGİ KUTUSU

Asr suresinde bir Müslümanın sahip olması gereken temel özelliklere vurgu yapılmıştır. Bunlar;

- Samimi bir şekilde iman etmek.
- Salih amel işlemek.
- Hakkı (doğruluğu) tavsiye etmek.
- Sabrı tavsiye etmek.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ ۝۱ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝۲ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ۝۳

Okunuşu

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Vel asr.
2. İnnel insane le fi husr.
3. İllellezine âmenû ve amelü's sâlihâti ve tevâsav bi'l hakkı ve tevâsav bi's sabr.

Anlamı:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

1. Andolsun zamana ki
- 2- İnsan gerçekten ziyan içindedir.
3. Ancak, iman edip de sâlih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka (onlar ziyanda değillerdir).

3. ÜNİTE

ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. İslam dininin bireye ve topluma katkıları nelerdir? Açıklayınız.

.....
.....
.....

2. Dinin temel gayesi nedir? Yazınız.

.....
.....
.....

3. Neslin korunmasında ailenin önemini kısaca açıklayınız.

.....
.....
.....

4. Asr suresine göre Müslümanda bulunması gereken temel özellikler nelerdir? Yazınız.

.....
.....
.....

5. İslam dinine göre korunması gereken beş temel ilke nelerdir? Yazınız.

.....
.....
.....

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi İslam'a göre korunması gereken temel ilkeler arasında sayılmamıştır?

- A) Neslin korunması
- B) Aklın korunması
- C) Dilin korunması
- D) Dinin korunması

2. Neslin korunmasıyla ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Sağlıklı bir toplum için neslin korunması gerekir.
- B) İslam dini neslin korunması kapsamında nikaha önem vermiştir.
- C) Aile, neslin korunmasında en önemli kurumlardandır.
- D) Neslin korunmasından sadece devlet sorumludur.

3. Asr suresinde bir Müslümanın sahip olması gereken temel özelliklere vurgu yapılmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelerden biri değildir?

- A) Samimi bir şekilde iman etmek.
- B) Salih amel işlemek.
- C) Hakkı (doğruluğu) tavsiye etmek.
- D) Cennetteki nimetleri saymak.

4. "Ey Rabbim! Bana iktidar verdin ve bana rüyaların yorumunu da öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada da âhirette de beni yönetip himaye eden sensin. Müslüman olarak canımı al ve beni iyi kulların arasına kat!"

Yukarıda verilen Hz. Yusuf'un (a.s.) duasından aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah'ın (c.c.) kudret ve yücelik sahibi olduğu
- B) Allah'ın (c.c.) herkese rüya yorumu öğrettiği
- C) Allah'ın (c.c.) peygamberlere hikmet verdiği
- D) Allah'ın (c.c.) dünya ve ahiretin sahibi olduğu

5. .... akıl sahibi bireyleri kendi özgür iradeleriyle iyiye ve doğruya yönelten ve onların mutluluğunu amaçlayan ilahî kurallar bütünüdür.

Yukarıda verilen noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Din
- B) Nesil
- C) Can
- D) Hak

6. "Ey İnananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz." (Maide suresi, 90. ayet.)

Bu ayetten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İslam dini, içki ve kumarı kesin bir şekilde yasaklamıştır.
- B) Ayette fal ve şans oklarından uzak durulması gerektiği belirtilmiştir.
- C) İslam dini, insanın akıl sağlığına zarar veren şeylerden uzak durulmasını istemiştir.
- D) Sarhoş olmayacak kadar içki içmekte sakınca yoktur.

3. ÜNİTE

C. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerle doldurunuz.

(Hz. Yusuf (s.a.), din, kul hakkı, kıssa, alkol, tahrif)

1. Akıl sahibi insanların kendi iradesiyle seçtikleri, onları hayra götüren ilahi kurallar bütününe .....denir.
2. İslam'a göre başkasının malını haksız yere elinden almak ..... dır.
3. .... bağımlılığı gibi kötü alışkanlıklar akıl sağlığına zarar vermektedir.
4. .... saptırma, çarpıtma, değiştirme, bozma, bozulma anlamına gelir.
5. .... Hz. Yakub'un (a.s.) on iki oğlundan biridir. Onun hayatını anlatan kıssa Kur'an-ı Kerim'de "kıssaların en güzeli" olarak nitelenir.

D. Aşağıdaki cümleler doğruysa başına (D), yanlışsa (Y) yazınız.

1. ( ) İslam dini neslin korunması için Müslümanları evliliğe teşvik etmiştir.
2. ( ) Dinin gayesi sadece dünya mutluluğunu sağlamaktır.
3. ( ) Asr suresi adını birinci ayette geçen "asr" kelimesinden alır.
4. ( ) Din, Allah'a (c.c.) kulluk etmeyi ve insanlara saygılı olmayı ister.
5. ( ) İslam'a göre herkes kendi imkânına göre mülk edinme hakkına sahip değildir.
6. ( ) İslam dini, insanın akıl sağlığına zarar veren şeylerden uzak durulmasını istemiştir.
7. ( ) Hz. Yusuf (a.s.) kardeşlerinin kendisine yaptığı kötülükleri affetmemiştir.
8. ( ) Hz. Yusuf (a.s.), Allah'ın (c.c.) kendisine bildirmesi sayesinde rüyaları yorumlayabiliyordu.
9. ( ) Helal kazanç elde edilen yollardan biri de rüşvettir.
10. ( ) İslam'ın aslından olmayan, dine sonradan giren ve din gibi algılanan hususlara hurafe denir.

